

Mietois socken.

Ett fynd från yngre järnåldern i Valaskallio by.

Ungefär 75 m S om Paavola hemman (nr 4) i Valaskallio by ligger en Myllymäki benämnd moränkulle, hvars topp och västra sluttning äro be-
täckta med frisköljda block. Från densamma öpp-
nar sig en vid utsikt mot W öfver Laajoki-stätten,
som i tiderna har varit en hafsvik och bildat fort-
sättningen till Wirmoviken, hvars yttersta ända lig-
ger på något mer än 1 km afstånd från Valaskallio.
Vid nordvästra ändan af Myllymäki står Paavola hem-
mans riä. Framför dennas västra längsida är byggd en
en hästvandring. I det mot S vätlande hörnet mellan
hästvandringen och rian står ett stort 3,12 m högt or-
natiskt block. Då stenens ena kant sköt ett godt
stycke in under hästvandringens tak och befann sig
för nära hästvandringen, lät hemmansägaren sprän-
ga bort denna kant samt gräfvat en grop tätt utan-
för hästvandringen för att gräfvat ner de lösspräng-
da stenbitarna. Vid detta gräfningsarbete hittades
den 6 september 1909 ett toceggadt "vikingasvärd"
af typen Aspelin, Antiquités etc. fig 1685, två spjut-
spetsar med holk af typen Vorgehickliche Altertümer
aus Finnland pl. 72 fig. 7, en yxa af typen Suomen
Museo IV, fig. 7, en fragmentarisk sax, ett ringspän-
ne af typen Vorgeh. Altert. pl. 40 fig. 17, ett stort båg-
spänne af brons med gjuten sträng af typen Vorgeh.
Altert. pl. 42 fig. 2 samt ett liknande spänne,
på hvilket bygelns öfre ända och strängens båda ändar
sluta i stiliserade djurhufvud. Fyndet inlöstes ett par

dagar senare af folkets kulturarven K. A. Pettersson från Lema samt såldes af honom den 24. september 1909 till Statens Historiska Museum. (Se katalogen nr 5395: 1-9).

Sedan statsarkeologen genom en teckningsnotis blifvit uppmärksamgjord på fyndet, erhöll jag af honom uppdraget att resa till Mietois och anställa en närmare undersökning af fyndstället. Mitt besök på Valaskallio varade från den 15. till den 17. september, hvarunder jag kartlade fyndplatsens närmare omgivning, tog flera fotografier af densamma, bestämde dess höjd öfver hafvet samt företog gräfningar.

Jag anträffade fyndstället i samma skick, som det hade varit vid hr Petterssons besök. Denne hade anmodat hemmansägaren att låta gräfningsarbetena afstanna samt att skutta ihop den uppgräfvda jorden. Gropen var vid min ankomst ungefär 3 m lång (N-S) och 1,25 m - 1,70 m bred samt redan fylld med stenar. Dessa skaffades undan och groppen genomgräfvades för andra gången samt utvidgades ät alla sidor utan att något fynd mera gjordes. Däremot hittades vid sällandet af den uppskottade jordhögen spetsen af det ofoanämnda vikingasvärdet, ett antal små platta järnfragment, en bit lera med aftryck af en träpinne, två fragment af ett arabiskt silfvermynt samt en dubbelknapp af bly, hvilket sistnämnda föremål härstammar från nyare tid. (S. H. M.).

Af en af mina arbetare, som hade varit närvarande, då groppen gräfvades, fick jag följande upplysningar om de då hittade föremålens ursprungliga läge. Svärdet hade legat tätt invid och längsmed syd-

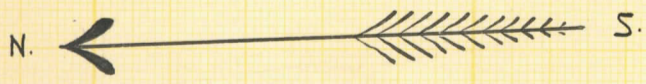
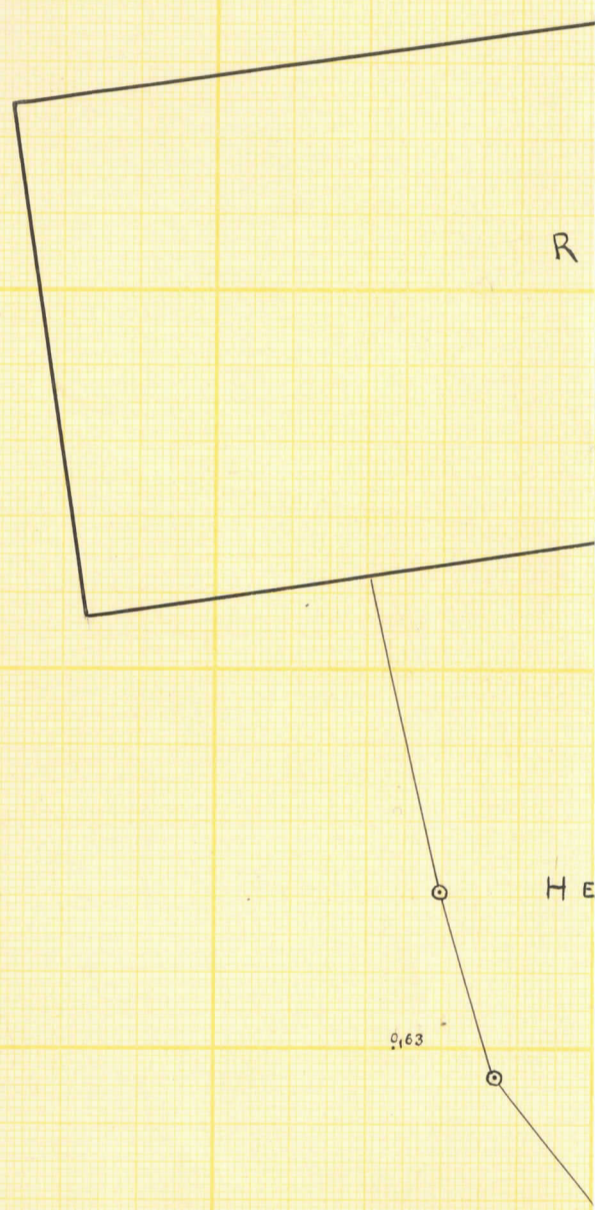
västra sidan af det stora stenblocket, yran tvärs
öfver svärdets öfre del, af spjutspetsarna hade den
ena hittats invid en större sten, ungefär 0,50 m W
om svärdet, den andra ungefär 1,10 m SW om svärdet
och parallellt med detsamma. Mellan svärdet och
den sistnämnda spjutspetsen hade saxen och de 3
spännena blifvit hittade (jfr. kartan). Samtliga
föremål hade legat helt nära jordytan i ett lager
af fin strandsand. Under detta lager, hvars mäktighet
utgjorde ungefär 20 cm, låg ett lager groft grus.
Hvarken brända eller obrända ben hade af arbetarna
observerats vid deras gräfning och sådana hittades
icke heller af mig vid gropens undersökning eller
vid sällandet af den uppskottade jorden. Då
fyndplatsen redan före min ankomst var uppbrö-
kad och omgräfd, var det omöjligt att afgöra, om
här hade funnits ett obrändt lik, som i detta fall
skulle hafva varit helt och hållet förmuttnadt,
eller om de funna vapnen och smyckena hade blif-
vit nergräfvda i någon annan afsikt än att följa
sin ägare i grafven. Man kunde åtminstone tänka
på offergåfvor åt gudarna, hvilka offer hade blifvit
nedlagda invid det stora, på långt afstånd synliga
stenblocket. — Fyndställets höjd öfver Laajokis yta
(ca 200 m från dess utlopp i Wirmoviken) uppmättes
af mig med nivelleringsinstrument den 17 september
1909 och befanns vara 4,26 m. Då mellan det upp-
mätta stället vid åstranden och hafsviken ej fin-
nes någon fors och vattnet här flyter långsamt,
så motsvarar den angifna siffran i det närmaste
fyndställets höjd öfver hafvet. Helningfors den
12 mars 1910.

Alfred Hackman.

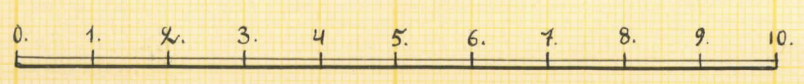
SELITYS

PUNAISELLA viivalla on A.HACKMANIN TUT-
KIMA ALUE RAJOITETTU.

- a. MIEKAN
  - b. KIRVEEN
  - c. KEIHÄÄNKÄRJEN
  - d. e. SALKIJEN
  - f. KERITSIMIEN
  - g. KEIHÄÄNKÄRJEN
- LÖYTÖPAIKKA LÖYTÄJÄN
TIEDONANNON MUKAAN.
H.M. 5391, 5395.

SKALA 1:100

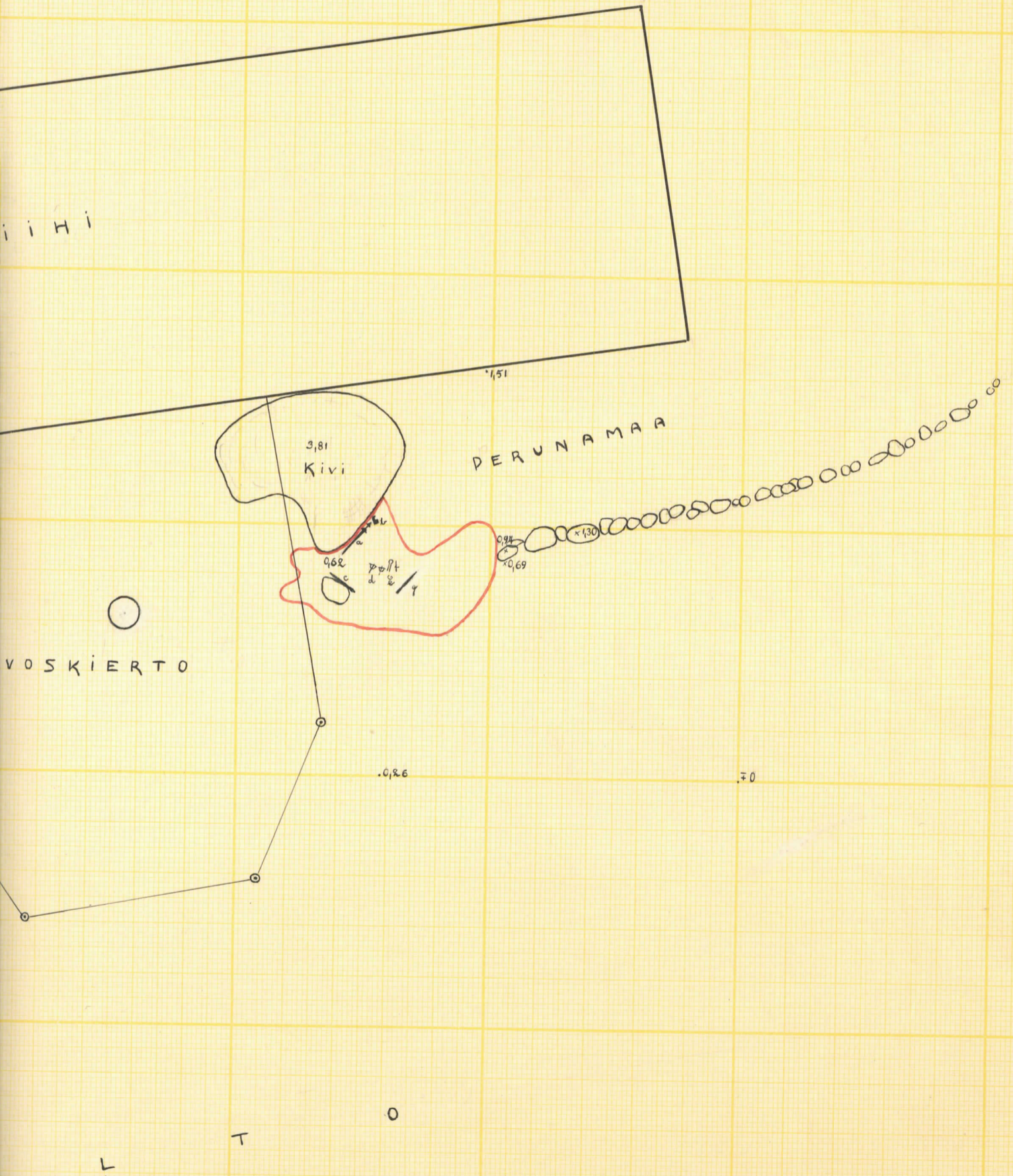

LÖYTÖPAIKKA

PAAYOLAN TALON RIIHEN VIERESSÄ

VALASKALLION KYLÄSSÄ MIETOISTEN PITÄJÄSSÄ.

Tutki ja kartoitti v. 1909.
A. HACKMAN.

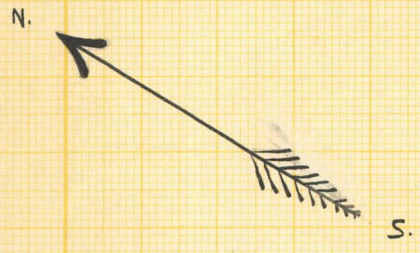
PARVOLAN
TALO

NIKULAN TALON
PUUTARHA

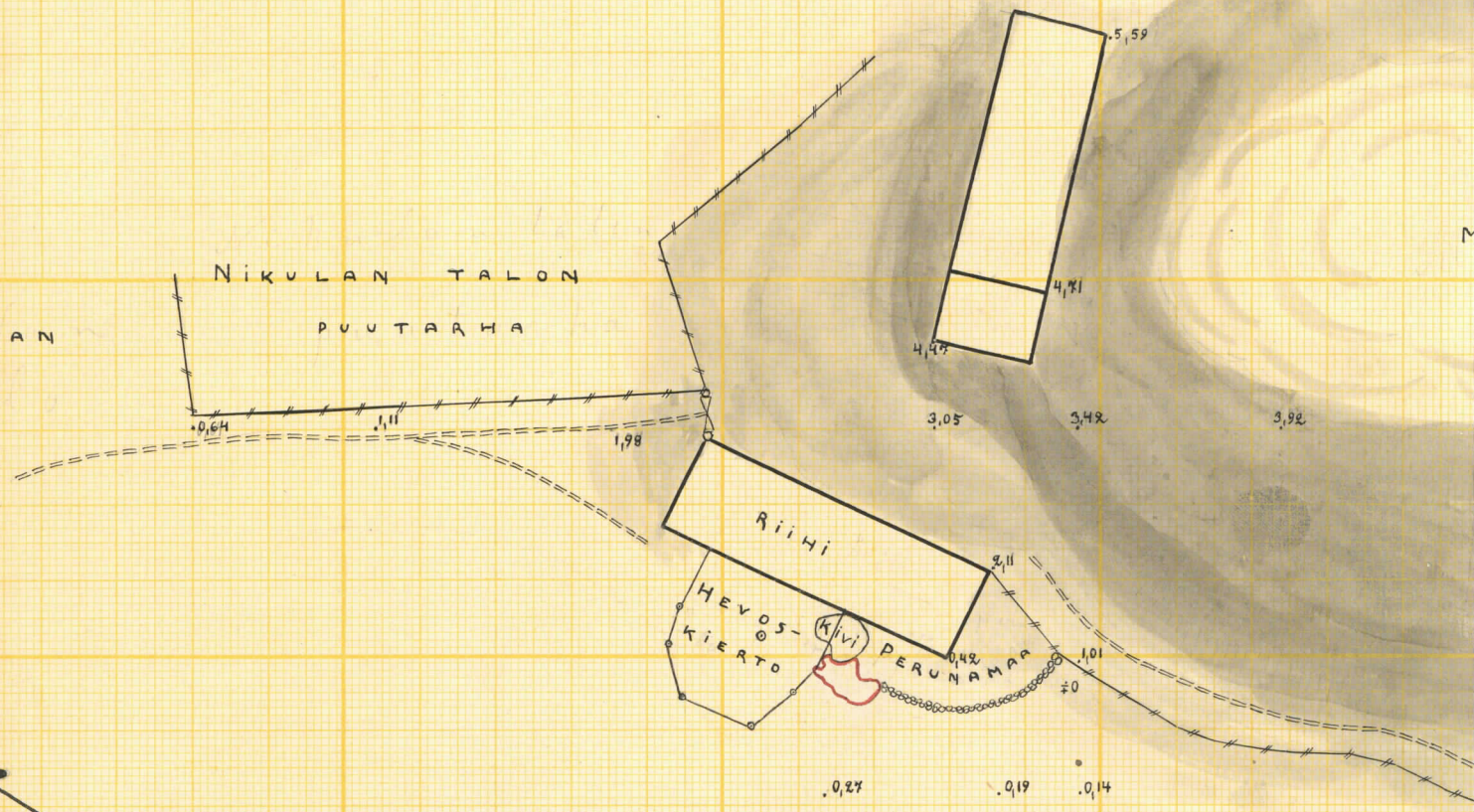
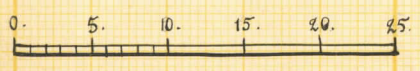
Riihi

HEVOS-
KIERTO

PERUNAMA

SKALA 1:500.

PARVOLAN
PELTO

LÖYTÖPAIKKA

PAAVOLAN TALON RIIHEN VIERESSÄ

VALASKALLION KYLÄSSÄ MIETOISTEN PITÄJÄSSÄ.

(KATSO NOT. 5391 ja 5395.)

PUNAISELLA VIIVALLA ON A.HACKMANIN
TUTKIMA ALUE RAJOITETTU.

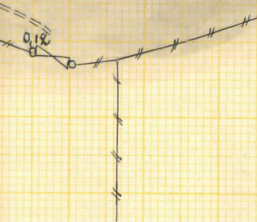
KARTOITTI A.HACKMAN 1909.

6,89

Y L L Y M Ä K I

4,88

5,04

Mietois socken

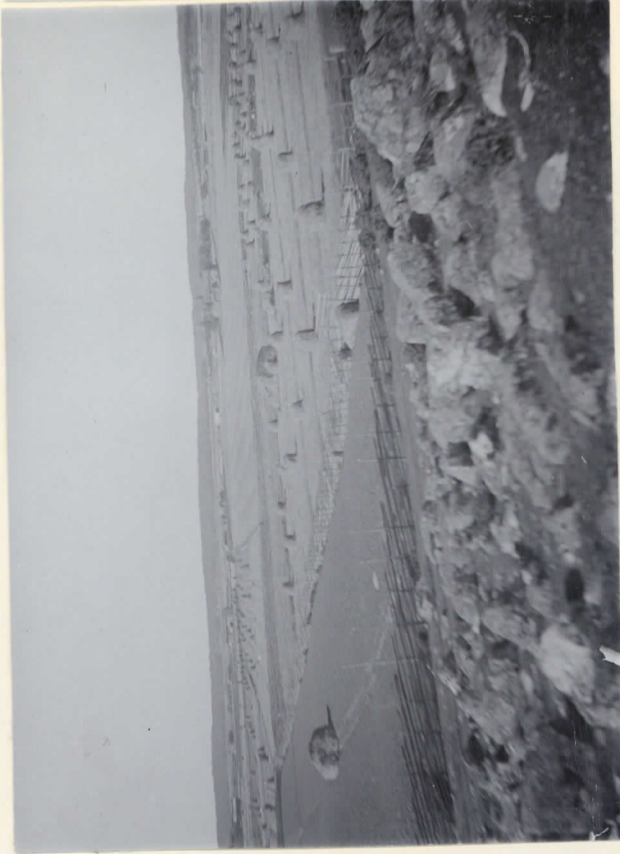
F.107428

1. Utsikt från Myllmäki på Paavola hemmans mark (Valaskallio by) öfver Laajoki-dalen.

2. Fyrdstället från yngre järnåldern invid Paavola hemmans rån.

F. 107429

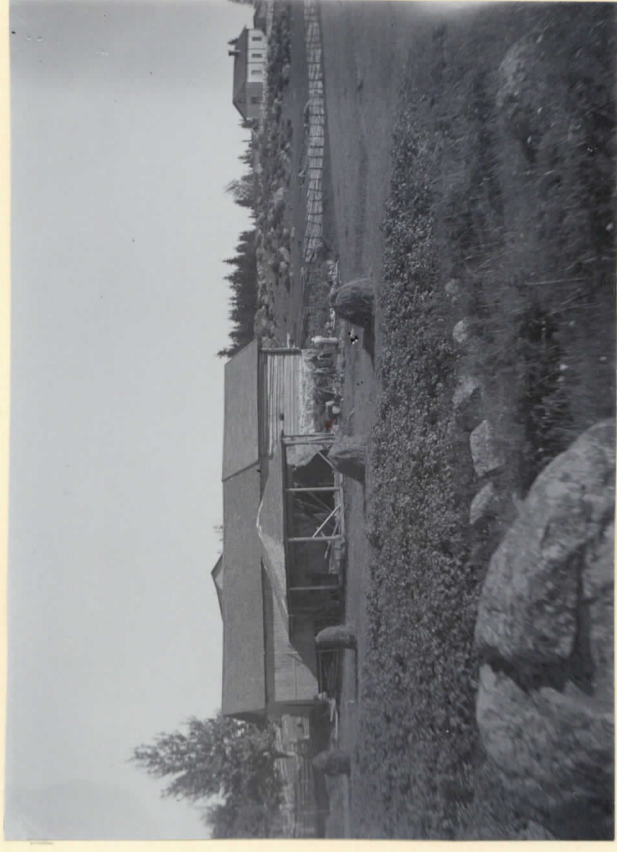
F. 107430

3. Utsikt från Myllymäki i Kalsholmsby öfver Laajoki-
slätten. Till höger rian, framför hvilken ett fjed från
nyre järnålder blef gjordt (H. M. 5371, 5375).

Mietois socken.

4. Paavola hemman i Valaskallis by, från S.W.

5. Paavola hemmans råk; vid **X** en fjärdpletta från y. järnvägen (St. N. 5391, 5395).

6. Fjärdpletten i vid Paavola hemmans råk.

7. Paavola hemman i Valaskallis by, från N.O.